otázky

Kdopak to kácel
v malinkém mém dětství,
kdo se odvážil
a kdy?

A proč se říká,
že po první bouřce
přestanou vonět
v lese fialky?

Poslepu poznám
všechna prázdná místa.
V pařezech dodnes
stromy za mne klečí.

Ej,
proč zabili jelena,
jelena,
v tej breclavskej seči?

Jan Skácel
(SMUTÉNKA 1965)

Kam na Starožitnou (nebo Starorežnou) a na brusinky s camembertem, aby koza zůstala celá?

Stručný gastronomický průvodce Wolkrovým Prostějovem

Canall coffee (10/10). Nelze než vřele doporučit. Rozsáhlá nabídka od vietnamské kávy přes filtr po kategorii Ice ice, bejby. Pokud si dáte filtrovanou kávu s sebou, dostanete ji v krásné placatce s nápisem cold trip a povedenými ilustracemi. Oplechování stěn způsobuje, že se cítíte jako poslední přeživší na ostrově v postapokalyptickém světě.

U Ječmínka (10/10). Mimořádně velká porce brusinek k rozpečenému camembertu. Ideální obědový či večeřový podnik. Pro lidi, kteří žijí v Praze, je cena jedenáctky (31 Kč) naprosto uchvacující. Navíc točí i pivní speciály. Doporučujeme Mangoládu (pouze za 49) – bronzová barva, plné tělo a vůně tropického ovoce jde ruku v ruce s osvěžující chutí manga, hedvábnou jemností laktózy a skvěle vyrovnanou hořkostí.

Kurdský kebab (9/10). Velmi příjemná obsluha. Při pohledu na pult váš hladový pohled zaujme obrovská hora salátu, což je osvěžující. Velikost tortily byla v poměru k ceně více než dostačující. Sortiment opravdu rozmanitý. Kromě různých druhů kebabu také halloumi, falafel, dokonce i těstoviny. Za jediné mínus by se dalo považovat, že tortilla je opravdu tak velká, že se nedá sníst naráz. Může se stát, že její zbytek v průběhu dne změní podobu. Plusem je opravdu zajímavá architektonická podoba budovy.

Koza zůstala celá (7/10). Bohužel, tady to nevyšlo. Ceny neodpovídají kvalitě, jídlo bylo překořeněné. Ale i přesto tato veganská a vegetariánská restaurace stojí za návštěvu. Jídlo si sami naložíte na talíř a pak doufáte, že to nebude příliš drahé.

Pizzerie U Hradeb (10/10). Doporučuje Nikča, členka redakce. Prý je to tam fajn.

Na Starožitnou vás zveme dnes do 27!

Pavlína Štěpánka Borská

DJ Axona

Dnes 20:00 Metro 70 | DJ Axona

Rezidentka klubu VHS
hrající darkwave a techno
s atmosférickým nádechem
pozdních nocí a časných rán.

Na sobotní večer si připravte slavnostní róby na předávání Oscarů!!

Jedenáctý

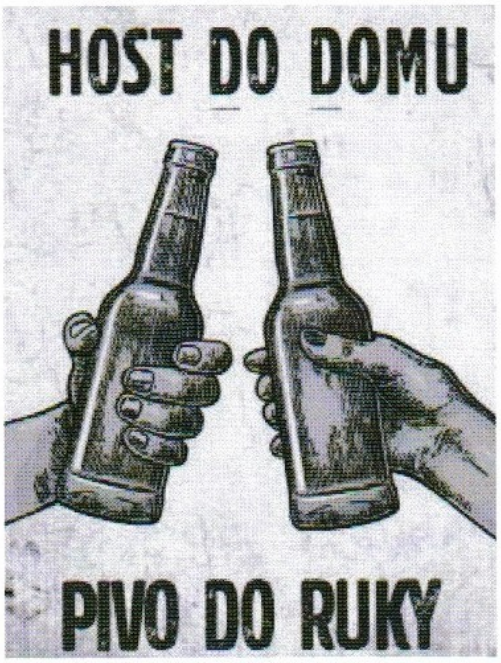

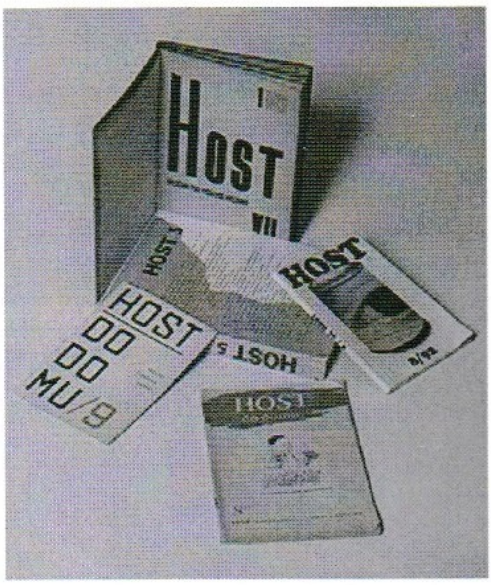

Měsíčník pro literaturu, umění a kritiku *Host do domu*, pojmenovaný podle sbírky Jiřího Wolkra, vedl Jan Skácel šest let (od roku 1963). Poslední dva ročníky pak odpovídal za rubriku poezie. „Pod vedením Jana Skácela se *Host do domu* stal jedním z nejpodnětnějších dobových kulturních časopisů. Ani v tomto období neměl charakter skupinového nebo generačního listu, dával prostor autorům různého zaměření. Konfrontoval domácí tvorbu s moderními trendy v zahraničí, kladl důraz na znovuobjevování dosud přehlížených jmen české i světové literatury a na obnovu historické paměti. Tomu také přizpůsoboval strukturu rubrik: např. pod hlavičkou *Drzý interview* vycházely nejen netradiční rozhovory s žijícími autory, ale i fiktivní dialogy s dávno mrtvými klasiky, *Návraty* obsahovaly verše starších nebo zapomenutých básníků s komentářem (L.Kundera o Weinerovi, Hrubín o Halasovi, Šotola o Ortenovi, Závada o Wolkerovi apod.)," uvádí Slovník české literatury po roce 1945.

Objevila se také Hauková ve velkém klobouku

Jak to tehdy chodilo v redakci? „Redakcí Hdd (*Host do domu – pozn. aut.*) se

bílý kůň

kmitly mnohé návštěvy. Přijel nás zkoumat Josef Kainar a skutečně si vezl s sebou kytaru. Tu pak u nás zapomněl, byly problémy s vracením. Vilém Závada byl oděn a choval se jako plachý mzdový účetní; upoutal mě jeho krátkozraký pohled. Ludvík Vaculík působil jako se sebou velmi spokojený sportovec. Objevila se i Jiřina Hauková ve velkém klobouku. Myslím, že měla po redakcích tak trochu pověst potížistky. Také Václav Černý byl malým, čile pohyblivým symbolem věčných námitek. (...) Jan Zábrana v brněnských souvislostech reagoval dost zdrženlivě. Plachostí v osobním styku taky překypoval Miroslav Horníček," vypráví Pavel Švanda v *Pamětech esejisty*.

Ale už dost bylo teorie. Jedenáctý bílý kůň (1964), soubor Skácelových fejetonů a krátkých publicistických textů, je pojmenovaný podle lidové pověry. Potkat koně, z nichž jedenáctý je bílý, znamená štěstí. Knihu předznamenává autorovo motto: „Chtěl jsem, aby tahle knížka byla trošku veselá, kapánek smutná, maličko sentimentální a hodně obrázková, nic víc jsem nechtěl". A nyní vystoupí Jan Skácel.

Sláva

Tuhle historku mi vyprávěl přítel tak smutný, že je téměř veselá. Pokusím se ji povědět dál. To pro její tiché, zarmoucené ponaučení. Pokusím se to říci jeho vlastními slovy:

Měl jsem předka, který byl slavný na celé naší ulici, pravé půlce náměstí a ještě v několika domech. Neměl jsem ho rád. Příliš mi ho doma připomínali a dávali za vzor. Potom se moje rodné město rozhodlo, že uctí památku slavného předka. Sochař, který vymodeloval bustu, byl mladý člověk a nosil plnovous. Odlili předka a poprsí se povedlo. Až na to, že se strašně lesklo. Neřeknu jak. Potřebovalo to patinu. Sochař pravil, že se to už nějak udělá. (Byl z našeho města a nosil plnovous.)
„Takhle nemůže zůstat," pravil, „je moc zlatej." V om jsem mu dal za pravdu. Ostatně moje babička vždycky tvrdila, že náš slavný předek byl zlatý člověk. Poprosil mne, abych mu pomohl. Vzali jsme slavného předka a odnesli ho na zahradu. Tam stál mezi angreštem a rybízy dřevěný záchodek. Uvázali jsme slavného předka na řetěz a spustili ho hlavou napřed do kulatého otvoru. Bylo v tom cosi nesmírně srdečného. Na dveřích záchodku zelo velké vyříznuté srdce, kterým vlétaly dovnitř včely. „Za čtrnáct dní nám krásně zezelená," pravil sochař. Díval jsem se na něj s obdivem. Nelhal. Když ta sláva přišla a město odhalovalo slavného předka, byl zelený. Měl patinu, kterou by mu záviděl Verrocchio i Coleone. Jenomže se od něho vinul pramínek zvláštní, nedefinovatelné vůně. Při slavnostním proslovu lidé zneklidněli. Začali si nenápadně prohlížet podrážky, ale linulo se to dál a brzy toho byla plná aula místního gymnasia. Mně to nevadilo a sochař měl radost z patiny. Byl docela zelený, ten náš slavný předek a linul.

Pavlína Štěpánka Borská, Vítek Staša

http://www.slovnikceske-literatury.cz/showContent.jsp?docId=107

https://www.citarny.cz/nove-knihy/poezie/poezie-klasicka/skacel-jan-mala-recenze (z této webové stránky je citován Skácelův text)

Rozhovory s recit

Šimon Škrdla, Ivan Vyskočil: *Jak jsem neprokázal dramatický talent*

Hlásil ses někdy na hereckou školu?

Nehlásil, ještě nejsem v tom věku. Ale dokážu si živě představit, jak to vypadá, i když v textu je velká nadsázka.

A chystáš se někam hlásit?

Rád bych se přihlásil na DAMU.

Jsi herecký typ, který Vyskočil zesměšňuje?

Částečně ano, ale ne tak, jak je jejich charakter zobrazený ve Vyskočilově textu. Jsou mi bližší ti ostatní uchazeči než vypravěč, který nemá herecké nadání.

Co tě na textu baví?

Humor a nadsázka, které se týkají prostředí, které je všem účastníkům blízké, z prostředí divadla a přednesu. Je zábavné dívat se na to takhle z odstupu.

Nevadilo ti, že jsi vystupoval jako první?

Začínat je poměrně náročné. Ale myslím, že když jde člověk první, má plnou pozornost diváků, ti jsou na recitátora absolutně napojení.

Anna Opartyová, Wendy Cope: *Zatracený chlapi*

Odkud pochází tvůj text?

Vytvořila jsem koláž z básní z knihy *Zatracený chlapi*. Celá sbírka je o chlapech.

Jaký je tvůj vztah k mužům?

Samozřejmě kladný. *(smích)* I když mě někdy štvou, ale zároveň mě někdy štvou ženy. Ten název nevypovídá o mém vztahu k mužům *(smích)*.

Stejné je to i v tvém textu?

Text je pro mě procesem vztahu, kterým jsem si procházela. Vystupuju jako slečna, která je beznadějně zamilovaná a její kluk to pokazí. Muži jsou pro mě nečitelní, proto „zatracení chlapi".

Oproti minulému roku byl tvůj text více humorný. Byl to záměr, nebo jsi chtěla, aby se lidé smáli víc?

Určitě jsem nechtěla lidi celou dobu bavit. Je tam jistá závažnost, ale i možnost se zasmát. Chtěla jsem, aby to bylo v rovnováze.

Jak se ti dneska recitovalo?

Byla jsem nervózní, ale tady se mi recituje vždycky dobře. Je tu fajn parta.

Marek Šnajdr, Milan Cais, Marek Huňát, Jiří Schmitzer: Léčitel

Proč sis vybral tento text?

Protože mě baví ta myšlenka i forma, ve které je napsaný. Chtěl jsem zkusit něco, co se příliš nedělá. Text je drsný a nepříjemný a já jsem chtěl něco kontroverzního.

Cítíš se být léčitelem?

Ne, necítím a rozhodně ne tímhle léčitelem.

Je podle tebe text aktuální?

Určitě. Vyobrazuje jakýsi archetyp, představuje vztyčený prst, varování před nějakým názorem, postojem, stylem chování nebo vzorcem. Není to prázdný příběh, divák si z něj něco odnese.

Jsou v dnešním světě nějací léčitelé?

Obávám se, že ano. Možná nevymysleli lék na všechny nemoci, ale ten zbytek sedí.

Jsi na Wolkráči poprvé. Jak se ti přednášelo?

Byl jsem hrozně nervózní. Už léta jsem tak nervózní nebyl. *(smích)* Pořád jsem si opakoval text, těsně před vystoupením jsem měl několik výpadků. Ale snad to nebylo znát.

Eliška Nedvědová, Lucie Faulerová: *Smrtholka*

Zažila jsi někdy vynášení smrtky?

átory 1.kategorie

Nezažila. Ale podobné pocity mám při pálení čarodějnic, které mě vždycky fascinovalo a děsilo, nikdy jsem ho nepochopila.

Jaký máš vztah k vyprávějící dívce?

Velmi blízký, i když naše osudy jsou odlišné. Ale sdílím její názor na vynášení Morany a jiné pohanské svátky.

Jaký je její vztah s Madlou?

Text je úryvek z knížky. Madla je sestra hlavní postavy a je úplně jiná, je jakýsi světlý bod v životě vypravěčky.

Jaké místo zaujímá příběh v celku knížky?

Dramaturgie byla úplně šílená. Hodně jsme škrtali a snažili se vybrat několik úryvků, které by dohromady dávaly smysl. Ta knížka je dost komplexní. Doufám, že se to povedlo.

Alžběta Rokytová, Josef K. Plzeňský: *Hodina matematiky*

Kde jsi k textu přišla?

Dal mi ho můj třídní učitel František Kaska. Nejdříve mi neřekl, že text je jeho, dozvěděla jsem se to až později.

Co tě na něm baví?

Líbí se mi, že je lehce kontroverzní, že to není nějaké nudné vyprávění o lásce. A hlavně ta sprostá slova. *(smích)*

Cítíš za textem nějaký hlubší význam?

Ani ne, možná jen to, jak žáci vnímají školu negativně, jak je štve.

Jaký máš vztah k matematice?

Špatný. Proto se mi ten text líbí, jelikož mě matika nebaví. Vtipné je, že autor matematiku učí.

David Vlček, Daniil Charms: *Truhlář Kušakov*

Co tě na Charmsově textu baví?

Líbí se mi jeho absurdita. Představa truhláře, který si jde koupit klíh, ale kvůli zamrzlé ulici pořád padá a nechce přiznat chybu, proto se pořád vrací do lékárny pro náplasti.

Máš výrazná gesta. Pracuješ s nimi vědomě, nebo vyplynula ze situace?

Spíše vyplynula. Při zkouškách mi vždycky říkají, ať dám do přednesu víc nadsázky a víc gest, ale dneska jsem nad tím příliš nepřemýšlel.

Jak chápeš závěr textu, kde truhláře doma nepoznají?

Je to pro mě vrchol nadsázky a absurdity celého textu.

Vendula Klímová, Woody Allen: *Odmítnutí*

Jak ses dostala k Allenovu textu? Víš, že je často přednášený?

Od paní učitelky jsem dostala výběr textů, které by mi mohly sedět. Vím, že je často recitovaný, ale vzhledem k tomu, že jsem poprvé na nějaké přehlídce, tak jsem si chtěla vzít něco, co mi bude hodně blízké.

Co se ti na něm líbí?

Baví mě absurdita faktu, že na Manhattanu žije ruská rodina a že se jejich život zhroutí, jelikož se jejich syn nedostane do školky. Ale zároveň i nesmyslnost školství, které funguje tímto způsobem.

Říkáš, že jsi na přehlídce poprvé. Jak se ti recitovalo?

Já jsem hrozně nervózní, i když mám jen něco prezentovat ve škole.

Nebo dělat rozhovor...

(smích) Nebo když dělám rozhovor. Ale když jsem se zvedla ze židle, tak ze mě nervozita opadla. Jsem ráda, že se lidé smáli.

Vítek Staša

Rozbor recitátorů: Řekněte si, co se vám p

Vladimíra Bezdíčková, Jiřina Lhotská, Jana Machalíková, Jakub Doubrava, Radim Šíp

Také dnes odpoledne probíhalo hodnocení recitátorů po menších skupinách, ze kterých přinášíme vybrané úryvky.

Úvodní slovo porotců proběhlo ve stejném duchu jako během včerejších rozborů. Také dnešní recitátorské skupině doporučili, aby se více zamýšlela nad vybranými úryvky textů, pečlivě zvažovala každý editorský zásah a lépe pracovala s přímou řečí. Zároveň ale porota ocenila osobitý a originální výběr recitovaných pasáží a nadšení mladých účastníků pro poezii a divadlo.

Jana Machalíková: Neberte to tak, že vás chceme zničit, neberte si nic osobně. Chceme vám jen poradit, a čím víc budete otevřenější, tím snazší to pro nás bude. Na začátek chceme říct pár věcí, které patří mezi klasické mýty a omyly a u recitátorů se objevují pravidelně. Čím dřív se je dozvíte, tím dřív na nich můžete začít pracovat, a odstranit je. Já třeba všechny tyhle připomínky slyšela čtyřikrát a až na pátém Wolkráči mi skutečně došly. Najednou se to samo přeplo a už všechno šlo, jak mělo.

Jakub Doubrava: Já tady dnešní setkání jen nastevřu. Znáte sloveso *nastevřít*? Je to prozaický dialekt a znamená ještě míň než pootevřít. Takže třeba do nastevřených dveřích můžete jen tak tak nakouknout. Nicméně, už včera jsem říkal, že poezie je droga a blaženost, takže si tyhle chvíle společně vychutnejme, ten počáteční šleh už proběhl, ale furt ještě trvá.

Jana Machalíková: K vašim přednesům. Problém, který se objevuje často, je přímá řeč. Ta vám opakovaně podráží nohy. Jakmile přímou řečí vstoupíte do postavy, tak se v tom začnou odrážet pocity, které nejsou vaše. Když ale jako recitátoři přijdete o vlastní pocity, přijdete o svou interpretační rovinu. Předkládáte nám svoje stanovisko, ne stanovisko postavy. Čím víc jste na jevišti sami za sebe, tím víc to diváky baví, protože jinak by si všechno mohli jen přečíst.

Vladimíra Bezdíčková: My jsme si včera i dnes všimli, že si vybíráte moc hezké texty. Ale přeci jen jich je tam pár, které se nám zdály ani ne *stevřené*, řekla bych. Když si vybíráte text, zkuste si říct, jestli si ho nevybíráte jen kvůli nějaké drobnosti, která není nosná. Jste schopni se za svůj text postavit? Rozumíte všemu, co je v něm řečeno? Pokud se najdou místa, která si pro sebe nejste schopni rozklíčovat, tak z toho pak trčí. Když je těch míst jen několik, tak je spolu můžeme zkusit nějakým způsobem naplno otevřít, ale pokud je jich většina, tak si na ten text chvíli počkejte – třeba rok, nebo klidně i pět. Někdy ještě není ten pravý čas.

Jiřina Lhotská: Když si vybíráte úryvek z většího celku, tak hrozí nebezpečí v tom, že to není celek jako takový. Je to stejný případ jako včera, občas se jako posluchači ve vašich textech těžko orientujeme. Najděte si svůj motiv ve vícero kapitolách a upravte si ho dramaturgicky, dělejte montáže z vícero kapitol.

Jana Machalíková: A nezapomeňte si zjistit, kam jste se letos v tom svém přednesu dostali. Řekněte si, co se vám povedlo, a pochvalte se, to za vás nikdo neudělá. Pokud letos budete náhodou oceněni, nenechte tím sebou cloumat, protože za rok to bude horší, bude se toho od vás daleko víc čekat. Pokud nebudete ocenění, také tím sebou nenechte cloumat. Na podzim ve Valašském Meziříčí bude Mezinárodní festival poezie (budou tam i Slováci), takže máte další velkou příležitost, jak se posunout na své dráze.

Jakub Doubrava: A ti Slováci fakt stojí za to, to je velká inspirace. Hlavně teda Slovenky.

ovedlo, a pochvalte se

Radim Šíp: Pro nás je tenhle festival srdcovka, takže určitě přijeďte. Je od 20. do 22. října.

Jiřina Lhotská: Co se týče vašeho dnešního výkonu. Na základě zkušenosti, kterou my jako porotci máme, známe ty texty. Je ale možné, že někdo tuhle zkušenost nemá a že třeba vašemu textu nerozuměl. Tak se nebojte a mluvte, klidně i o sobě, jak jste to vnímali, jaký z toho máte pocit, co se vám povedlo, můžete mluvit o tom, jak jste si ten text vybírali, co tam pro vás bylo zajímavého. To je jen takové mé blábolení na začátek, abyste se zbavili nervozity a něco si z našeho sezení odnesli.

Šimon Škrdla, Ivan Vyskočil: *Jak jsem neprokázal dramatický talent čili potíže s jednáním „sám za sebe" v daných okolnostech*

Jiřina Lhotská: Znáte ten text? Slyšeli jste ho někdy někde?

Skupina ostatních recitátorů: Nene, neznáme.

JL: Neznáte *(udiveně)*? To je text, který koluje touhletou vaší kategorií už několik let. Ivan Vyskočil vystudoval herectví a režii na DAMU, věnoval se divadlu a v době, kdy to tady bylo ještě zacloněné komunistickým režimem, tak dělal divadlo, které bylo zajímavé, dobrodružné. Na DAMU pak i učil a dnes je mu přes 90 let. To je možná nové i pro Šimona, nevím, jestli jsi o něm něco věděl?

Šimon Škrdla: Tohle jsem třeba nevěděl.

JL: Ono je dobré něco vědět také o tom autorovi, nestačí jen dobře znát text. Protože když o autorovi něco víte, tak vás i napadne, jak přemýšlí. Já mám pana profesora Vyskočila moc ráda. Tenhleten text se vlastně týká i vašeho směřování, ne že byste všichni chtěli být v budoucnu herci, ale přinesli jste dnes divákům nějakou zprávu, šli jste se svou kůží na trh, odhalili jste se. Šimone, ty máš krásný mluvný projev, sděluješ nádherné situace, máš kontakt s námi diváky, vedeš nás celým tím příběhem, takže my jsme zvědaví, co bude dál. Vedeš nás na té niti a nenecháš nás usnout, neustále si nás někam vedeš. To je strašně důležitá věc, jedna z nejdůležitějších pro recitátora. Myslím, že kdyby sis vybral jakýkoli text, tak tohle, co je v tobě, se stejně ukáže. Víš, odkud kam jdeš. Ale co je problémem tvého textu, respektive toho, jak sis ho nastavil, je tvoje otevření. Nevidím tě jako introverta, takže hlavní postava tvé povídky, to jsi byl ty. Ale problém je v tom, že hlavní postava přijde na přijímačky na DAMU omylem, ten člověk ani neví, kde je, někdo mu jen řekl, ať tam jde, no tak tam šel. Flegmatik, je mu to jedno, někdo mu jen řekl, ať je hercem, no tak je. Ale ten princip, jakým ty jsi tuhle scénu uchopil, to je proti celé postavě. Ty jsi nám měl znázornit někoho, kdo se na přijímačky dostal omylem. Od základu bys musel celou tu recitaci přestavět a přepnout se vypínačem.

ŠŠ: Není to potom monolog? Není to fádní?

JL: Ne, není to ani monolog, ani to není fádní. Ony ty fóry z toho vylezou. Ony z toho vyzní až tehdy, když to řekneš, jak máš, tím flegmatickým postavením. Je tam rozpor mezi tebou a postavou. Ale humor z toho vyleze tehdy, když to uchopíš ze správného úhlu. Ale máš talent, máš předpoklady, jen jsi do toho zbytečně šlapal a poztrácelo to humor. Je to o postoji a o zprávě, která je úplně od někoho jiného. Měl jsi tam i momenty, o kterých mluvila Jana Machalíková – když tam máš přímou řeč jiné postavy, tak ty ji nemusíš hrát. Ty to říkáš z pozice flegmatika, tím hra získává komiku. Ty nehraješ nějakou paní, kterou hlav-

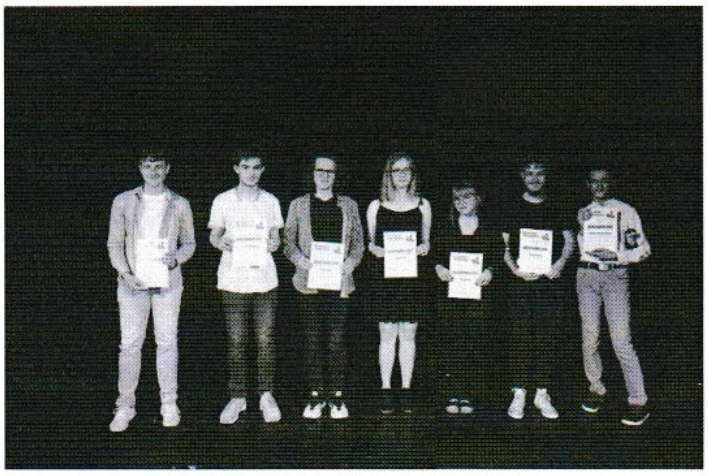

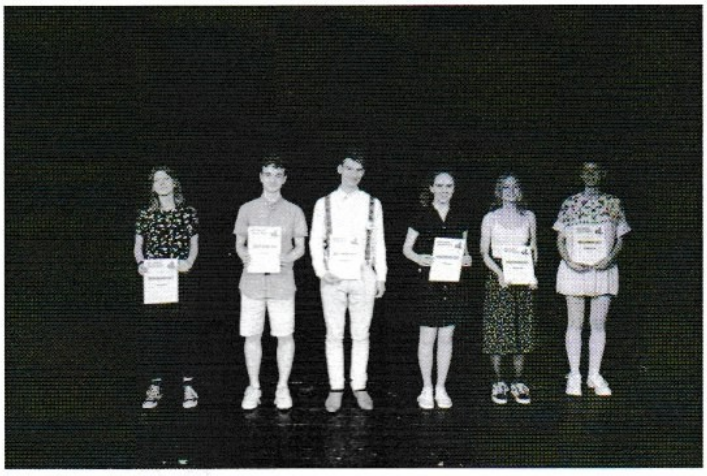

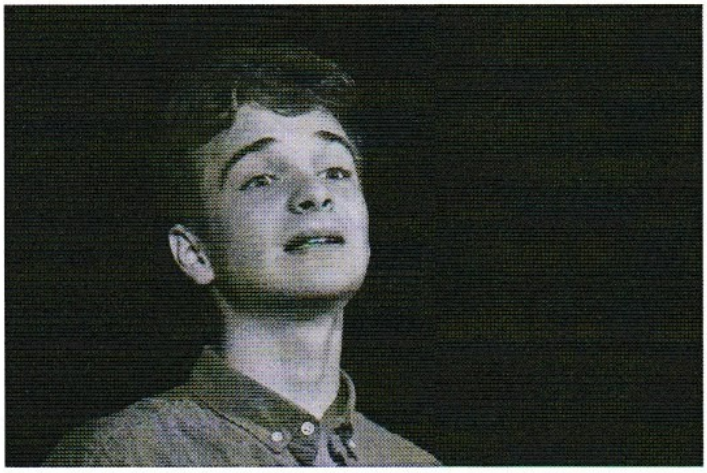

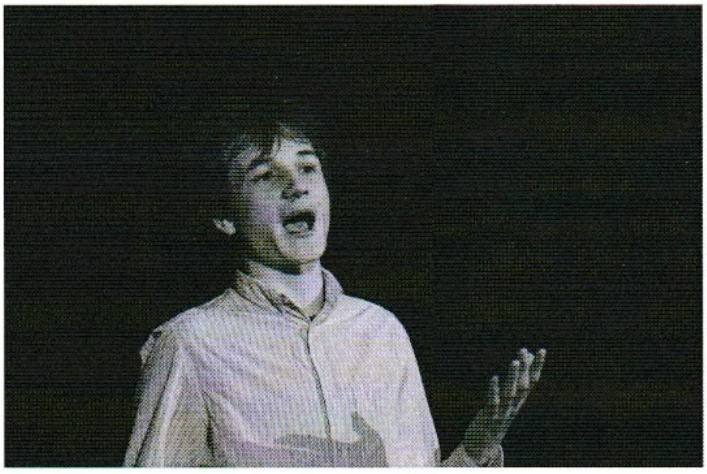

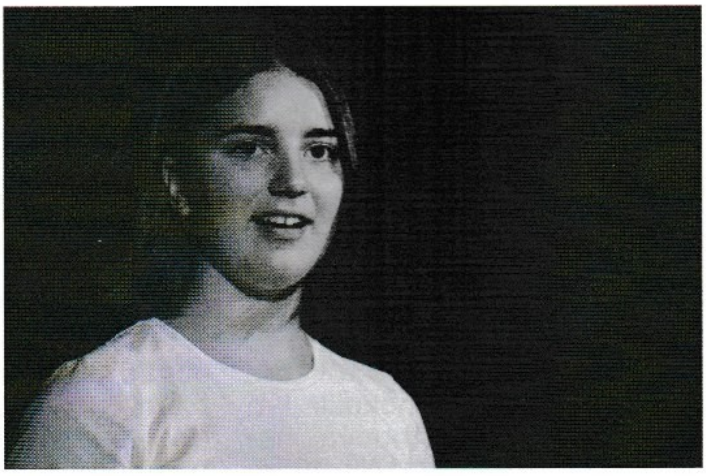

ní postava potká, ty tou paní jsi a jen nám sděluješ, jak ji vidíš. Ale máš příjemný slovní projev, charakterizuje tě barevná interpretace. Na tebe jako vypravěče mám jen samá plus. Je strašně důležité to, co říkala Jana a Vlaďka. Když dostanete text, musíte si ho několikrát přečíst, abyste chytili tempo vypravěče. Najděte si vždycky výchozí bod – jak se na to dívám já jako vypravěč. To poznáte jen tehdy, když si text několikrát přečtete. Nejdřív musíte poznat sami sebe jako vypravěče. Je to klíč k tomu, aby vaše vystoupení mělo dopad, aby bylo sdělné a aby zasáhlo vypravěče. I když jste tyhle věci už někdy slyšeli, není marné si je znovu uvědomovat.

Ostatní recitátoři: Nás Šimonovo vystoupení bavilo. My jsme z tebe nemohli spustit oči. Bylo to fakt hodně dobrý.

JL: To je tím, že i Šimon je hodně dobrej!

Adéla Valachová, Petra Soukupová: *Mila*

JL: Celý příběh je takový monolog vyprávěný v ich-formě. Ty jsi o sobě vyprávěla z hlediska už větší Mily. Udělala jsi dobře, že jsi neříkala celou kapitolu, že sis ji vyškrtala. V téhle knížce se setkají děti, které mají nějaký problém: buď fyzický, nebo mentální. Tyhle děti se shodou okolností setkají a zjistí, že jsou na světě také lidé, kteří jim rozumí a jsou jim oporou. Problém tvého úryvku je ale v tom, když jej někdo nezná. Třeba kolegové si říkali, v čem je divná tahleta Mila divná, vždyť je normální. To se může stát, že v úryvku, který si vyberete, se nepozná to nejdůležitější. Připravovala jsi to s někým?

Adéla Valachová: Jojo.

JL: Připravené je to dobře, ale není z toho znát celé ono „divnění". Je to tím, že jste vybrali začátek příběhu. Co se týče tvého projevu, měla jsi tam jako přednašečka nějaké šumy, někdy mluvíš rychle a není ti pak rozumět. Dej si na to mluvení pozor, protože ta výslovnost slov je důležitá. Když mi potom nějaká věta nebo slovo uteče, tak můžu ztratit koncept a všechno se mi zbortí. Taky pozor na přímé řeči, říkáš je ty, ne ta nebo ona paní. Ty to říkáš za sebe. Jinak seš milá, příjemná, hezky se posloucháš, vybrala sis hezký úryvek, kterému rozumíš, protože vy se, zaplať pánbůh, máte možnost setkávat s lidmi, kteří jsou nějakým způsobem jiní, to za nás nebylo. Jak všichni dobře víme, tak komunistická společnost neměla mrzáky. Tam byli všichni lidé skvělí. Ještě k textu, je otázka, jestli hlavní pointu příběhu nedat dřív. Adélko, ty jsi poprvé v první kategorii?

AV: Ano, jsem. (*usměje se*)

JL: Tak všechna čest a sláva. Přeju ti jen to nejlepší, ať se ti daří. Že jsi přešla z dětských let až do těchto studentských, je úžasné.

Vavřinec Poustecký, Christian Morgenstern: *Tapetový květ*

JL: Proč sis vybral tento text? Já se přiznám, že mě strašně pobavilo, když jsi řekl název. *Tapetový květ*. Ty jsi tam stál s tím svým divokým a velkým účesem a já přesně viděla ten tapetový květ. Na tomhle aspoň vidíte, jak každá drobnost hraje roli. Když budete číst text o sirotcích a na rukou budete mít zlaté náramky a prsteny, nebude to důvěryhodné. Všechno tohle dodává informaci pro diváka, který na vás buď jako na vypravěče přistoupí, nebo si řekne, že je to nějaké zvláštní a že se mu to moc nezdá. Ale co by mě zajímalo, je to, jak je to s tebou a autorem?

VP: Poprvé jsem se s ním setkal na dramaťáku, když jsme vybírali texty na tenhle konkurz, a prostě se mi ty básně líbily, jak jsou napsané, jak Morgenstern vezme nějaké objekty a dá do nich své pocity.

JL: Rozumím, že to nejsou klasické lyrické texty. Že to je hravý text s fantazií a myšlenkami. Ta hra byla tvoje. Byl tam kus tebe a kus toho autora, ty sis to vyložil po svém. Ty jsi naplnil všechny slova bezezbytku. Pod každým kusem byla tvá konkrétní představa. Každý ten text gradoval odněkud někam. Takhle to má vypadat.

Tereza Jindrová

Viktorka

Convivium; Jaroměř

Jak dlouho představení vznikalo?

Jan Trč: Poprvé jsme se o tom začali bavit v létě před covidovou vlnou. Na podzim pokračovaly dramaturgické přípravy, kdy jsme si nad tím s Kájou *(Viktorka – pozn. aut.)* a Jarkou Holasovou poprvé vážněji sedli. Po tomto intenzivním roce přišel covid a hodil do toho vidle... Oprášili jsme to po roce.
Ten proces vzniku byl dlouhá cesta. Ze začátku jsme se na to koukali z dnešní perspektivy a vymýšleli jsme blbosti.

Karolína Novotná: Jo. Měla jsem šílet a rozdávat kytičky a krvácet! Ty nápady byly důležité, to, že jsme si jimi prošli, nás posunulo. Myslím že jsme měli krizi, teda alespoň já, ale jsem ráda, že mi Jarka dala impuls k tomu, abych se na představení s ročním odstupem nevykašlala.

Zvládl už někdy někdo z publika být v představení důstojným tanečním partnerem?

KN: Jo, zvládnul. Ale musím říct, že si záměrně v těch chvílích vybírám na jeviště mladší kluky, protože tuším, že nebudou tak zdatní. Dneska mi Jarka říkala: „Vyzvi Vítka Malotu k tanci!", ale já jsem nechtěla, to bych si ho pak musela vzít, nevím, co bych s ním dělala... *(smích).* No ale jo, jeden to jednou chytil, ale stejně se nelíbil, tak jsem ho poslala zpátky.

Nikola Beková

Recenze

Ženy české,

kterou pak by nerajcoval osud naší paní Boženy Němcové? Která z vás se alespoň chvilku necítila mimořádnou býti a jak Viktorka toužící prchnouti z malosti, obyčejnosti a prudérnosti do lásky vroucí, živočišné a stravující? Já věřím, že není ženy takové, a pokud se nalezne taková ve vlasti naší, tak Ženou ona pravou není a živoří v bahně průměrnosti. Mnozí soudí, že rozporuplné to postavy jsou, však toť právě dráždí naše tvůrčí půnebí, ne?
Viktorka, Barunka, Božena, Bára, Jarka a Karolína, toť Ženy české, které září, neboť jsou to hvězdy ženstva našeho, neboť vytvořily ono dílo, jež shlédnout jsme dnes mohli, dojati, přesvědčeni o upřímnosti a síle výpovědní oné umělkyně naší, herečky mlaďoučké a přespanilé (ne snad všichni tak, ale jen nemnozí se nedojali, převážně pohlaví mužského, neb muž nepojme tak rozsah myšlení našeho). My obrazy viděli, trnovou korunu, jež Božena Havlíčkovi statečně na rakev položila, trny ony i Viktorku do krve zranily a k umdlení přivedly, když před touhou svou prchati se jala, i truhlu babiččinu s věrtochem avzpomínkami na muže, na smrt milovaného, tak málo věcí rozličných tam bylo, ale všecky náležitě využity byly. I písně my pěli (já ne, neb zpěvu v hrdlo mi talent nevložil), jež předložili nám ochotníčkové přemilí, mile a nevtíravě. V kruhu jsme seděli a nebylo možno by, Viktorka – Božena – Karolína z něho uniknouti mohla přes ony trny drásající. Mezi námi i postavy všelijaké seděly, zle na děvu naší volaly, však hlasy oné v hlavě jí snad vířily? My obrazy a znaky vnímali, věřícně a přirozeně malované, jak by se před očima našima děly. Toť Divadlo poésie jest a já kloním se před ním, jak před skutečnou Ženou českou, Boženou, tak pomník jí živý a svůj postavili. Slávu jim a úctu na oltář jejich jim kladu. Já,

Zámečníková Ema.

Svatá hlava

Divadlo My; Plzeň

Jako předloha sloužila kniha Svatá hlava od Hany Lehečkové, čím Vás uhranula?

Renata Vordová: Je tu úžasně napsané. Byl lockdown, neměli jsme co dělat, tak jsme z toho všeho chtěli vždy na chvíli uniknout. Začali jsme tedy zkoušet, ráda bych řekla, že na jevišti, ale bylo to jen u Franty v bytě. Bytové divadlo. Premiérovali jsme první dubna a tohle byla pátá repríza.

Je pro Vás představení fyzicky náročné?

František Kaska: No, sám táhnu padesát minut, takže je. Když představení člověk nechce zůstat nic dlužen, tak určitě.

Zaujala mě písnička, kterou běžně interpretuje Lucie Bílá...

FK: Ona má hrozně moc slok, asi osm, tak jsme jen pár vybrali. Napsala ji Gábina Osvaldová jako vtip, pravděpodobně. Ale Lucie Bílá ji zpívá naprosto vážně, což nás tedy velmi zaujalo.

Když jste tvořil roli, vycházel jste z grafické úpravy předlohy? Občas v ní lze najít i kaligramy.

FK: Určitě. Něco je napsané rovnou velkým písmem v určitých rytmických celcích, různě odlišené... Už když jsem to poprvé četl, tak jsem to v tom slyšel, tak to mám. Potom už jsme se tomu snažili dát jenom jevištní podobu, těm vtipům, promluvám a tak.

Nikola Beková

Recenze

Hallelujah, hallelujah!

Inscenace *Svatá hlava* plzeňského Divadla My je dramatizací stejnojmenné novely Hany Lehečkové a vypráví příběh handicapovaného outsidera bydlícího se svou babičkou a matkou v zapadlé vesnici v pohraničí. Svůj trudný život v podstatě tráví jen sledováním televize ve svém pokoji a pravidelnými návštěvami kostela.

Děj by se s nadsázkou dal zařadit do kategorie tzv. háelpéčka, tedy hlubokého lidského příběhu. Kdyby Renata Vordová měla trochu méně vkusu, František Kaska méně talentu a Hana Lehečková zvolila trochu přístupnější formu vyprávění, mohli jsme sledovat sebedojímavý kýč téměř hollywoodských rozměrů, až by Forrest Gump, Rain Man i Amélie z Montmartru záviděli.

František Kaska předvádí mimořádný herecký výkon. Těží ze svého přirozeného jevištního charismatu a pozitivního vyzařování, takže si diváky okamžitě získá na svou stranu. Je vtipný, má smysl pro timing, umí navázat kontakt s publikem, je bezprostřední a nebojí se svého hrdinu ukázat i v ne zcela lichotivém světle. Naštěstí se ovšem nesnaží o herecké přetělesnění, nejde mu o dokonalou studii prosťáčka božího, ale od své postavy si neustále udržuje jemný odstup a tento distanc funkčně brání tomu, aby v divákovi vzbuzoval lacinou lítost a soucit.

Neustálému jemnému zcizování a zároveň divadelně přesvědčivému vykreslení neutěšeného vnitřního světa funkčně pomáhá hra s rekvizitami gradující do silného závěrečného obrazu, kdy si hlavní hrdina na pohřeb babičky váže pásek od županu jakožto kravatu a chvíli není jisté, jestli se jedná skutečně o kravatu, nebo o provaz na oběšení. Působivý je taky zvukový plán, ať už v důmyslné rytmizaci vyprávění, vytváření atmosféry nebo jako prostředek, kterým se divák dostává do kontaktu s vnějším světem za hranicemi hlavy hlavního hrdiny.

I když inscenace celou dobu udržela moji pozornost, přece jen jsem v převedení z prózy na jeviště postrádala silnější dramatickou situaci nutící hlavní postavu k jednání. Možná by se dal využít a rozehrát v obraze Ježíše na kříži několikrát naznačený motiv napětí mezi domnělým mesiášstvím a povoláním k záchraně lidstva a skutečnými radikálně omezenými možnostmi hlavního hrdiny?

Jitka Šotkovská

Rozbor divadla poezie

Čtvrteční diskuze započala hledáním oken a dveří, abychom si vyvětrali silnými divadelními zážitky zpocené duše.

První část diskuze byla věnována představení **Viktorka** jaroměřského souboru **Convivium** v režii **Jarky Holasové**.

Nejprve byl opět dán prostor diváckým dojmům. První odvážná slečna byla od začátku do představení vtažená a až do konce ji nepustilo. Hlavní herečka měla velmi příjemný hlas. Byla pro ni zajímavá forma arény, nikdy nic takového neviděla. Ocenila rovněž nádherné kostýmy. Slečna Renata si pochvalovala interaktivost představení. Další diváci pozitivně hodnotili přirozenost a nepřehrávání. Sam Zheng cítil silný názor souboru, i když šlo o starší příběh. Role ženy ve společnosti a rodině je věčné a zároveň aktuální téma, které se i v současnosti silně posouvá. Další divačka zmínila, že se zde hezky propojil příběh Viktorky a Boženy, ukázalo to nové úhly pohledu a zdálo se jí to zajímavější než loňský televizní seriál *Božena*.

Vít Malota se nejprve vyznal, že od obou představení dostal ťafku mezi žebra (a to v dobrém), takže je pro něj těžké se k tomu vracet. Nestal se podle něj častý problém arény, že forma převáží obsah, který zde hrál prim. Oproti krajské přehlídce se zde podařilo dotáhnout detaily s prací s rekvizitami. Dav zde nebyl až tolik anonymní, ale opravdu Viktorce nadával. Vyzdvihnul by zejména obdivuhodný koncentrovaný výkon hlavní představitelky. Když se mluvilo o bouřce, tak venku začal liják. Cítil potřebu pomoct s trny, protože nemohl jinak, i když se tomu vnitřně bránil. Soubor strhal pomníky Němcové, nádherný byl obraz na konci – *„Můžu se vám na tý pomníky vysrat, byla jsem normální ženská, která chtěla psát!"*

Pro **Emu Zámečníkovou** šlo o nejvýsostnější divadlo poezie, předloha se spojila s tématem souboru. Všechny prostředky přispívaly sdělování tématu, včetně arény uzavírající ženy, které „nemohou z kola ven". Silná byla symbolika trnů. Vždy byl ponechán prostor k tomu, abychom si mohli věci domýšlet. Díky svým předešlým hlubším zkušenostem s Němcovou na ni nahlíží trochu jinak. Nebyla to podle ní „chudinka" a společnost k ní nebyla krutá, takže ji tlak výkřiků poněkud rušil, ale šlo jen o její subjektivní pohled.

Následně došlo k radostnému okamžiku první zásadní neshody v rámci poroty. **Akram Georgi** měl obrovský problém s formou i davem, který mu přišel jen jako cvičení na to, kde dát důraz, a herci spíše parodovaly, než hráli. Celkově šlo o obrovské klišé postavy štvané davem. Hned věděl, o čem to celé bude, bylo to předem jasně dané a nic ho tam nepřekvapilo. Uklízení trnů bylo nesnesitelně dlouhé, bylo to na hranici toho, co je ochoten přijmout. Zároveň však chtěl ocenit herecký výkon hlavní herečky, který byl velmi komplexní, dotažený, hluboký, originální a propracovaný.

Vojtovi Bártovi naopak celá inscenace přišla velmi přesvědčivá. Ženské téma i celkově sociální problematika jsou vysoce aktuální témata. Šlo o zvláštní škapulíř, který odhaluje něco hlubšího, co je v české společnosti specifické, nedořešené a bolavě živé pod povrchem, který žijeme. Hodně chválí dramaturgickou práci s mnohovrstevnatou předlohou, která ho zachraňuje před Akramovým dojmem. Trochu nesouhlasí s Emou, podle něj i v samotné *Babičce* jde cítit pasivní agresivita vesnice, kde platí normy, kdy to chcem tak a ne jinak.

Dle **Jitky Šotkovské** samotná aréna byla velmi silný dominantní znak. Vesnice pro ni na rozdíl od Akrama byla hrána velmi věcně, bylo to suše odříkané, nešlo o žádné extrémní násilí. Šlo o výpověď dvou žen, které chtěly žít svůj život po svém a jednoduše nezapadaly do společnosti, do které se narodily. Nedívala se na dvě uštvané ženy. Fungovalo to pro ni zejména z důvodu velké koncentrace a vnitřního prožívání hlavní představitelky. Myslivce viděla za sebou jen díky jejímu pohledu v očích. I sbírání trnů nefungovalo jen jako čistě intelektuální strukturální znakovost, ale spíše šlo o perfomativní charakter procesu

– tělesnosti. Neslo to i silné ženské erotické významy. Divadlo není jen o tom, co to znamená, ale je také o tom, co se tady děje a co tu společně prožíváme.

Vít Malota doplnil, že dramatický čas zde podle něj plynul, jak měl. Herečka se vyhnula umělosti tím, že šlo o reálné trny, o které se musela píchnout a odnést to.

Jitka Šotkovská upřesnila, že to nevnímala ornamentálně. **Vojta Bárta** ironicky loosovky dodal: *„Ornament je zločin!"*

Na závěr ještě později doběhnuvší Radim Šíp sdělil, že by si možná dokázal představit větší příběhový oblouk. Trpěl solidárně s herečkou při sbírání trnů, šlo podle něj skoro až o sadomasochismus, že byl ve třetí řadě a nemohl jí pomoct.

Poté se diskuze stočila k druhému představení **Svatá hlava** plzeňského souboru **Divadlo My** v režii **Renaty Vordové**.

První divačky se to silně dotklo, je to pro ni osobní téma, protože zná podobného pána, co prodává *Nový prostor* a má pocit, že by si ho nejraději adoptovala. Mnohem víc než příběhy o nešťastné lásce s ní zamávají právě příběhy lidí, kterých si nikdo nevšímá. Pán v zadní řadě měl prý období, kdy ho zajímalo téma outsiderství, ale teď se naopak zabývá fenoménem superhrdinství a opak ho rozčiluje. Zde ho to však po 7 minutách přesvědčilo a přišlo mu to hezké. Radim Šíp ocenil, že zde nevymizel příběh rodiny, její rozklíženost i zoufalost matky. Je to temná a skrytá součást toho, kde se tito lidé nachází. Jarka Holasová prý, kdyby Františka neznala, tak si dokáže představit, že s takovým člověkem někdo v rámci dramaterapie pracuje.

Tentokrát diskuzi porotců započal **Vojta Bárta**. Oproti krajské přehlídce představení ještě podle něj vyrostlo. Kde to bylo původně v částech na hranici karikatury či kýče, tam se to povedlo eliminovat. Šlo pro něj o velký zážitek a dojaho ho to. Jde vidět rukopis Renaty Vordové, která se sociálními tématy dlouhodobě zabývá. Celé to stojí na poctivé práci a poctivém hereckém výkonu.

Akram Georgi zmínil, že pro něj jde o velmi osobní téma, protože sám má postiženého syna a 3 roky s těmito lidma pracuje a pomáhá jim vytvořit okolnosti, za kterých by mohli pracovat. Zmínil, že tito lidé mají komplexní osobnost a jednat by se s nimi mělo jako s dospělými. Byl zde vidět obrovský kus velmi pečlivé herecké práce, která je vysoce vědomá, což je mu bližší než pocitové pudové divadlo. Oceňoval posuny, které umožňovaly být doslovný, ale zároveň to někam posouvaly (např. oblékání). Šlo o herecký výkon, jaký dlouho nezažil. Trochu ho jen dráždily mechanický, pekelně průhledný princip, kdy se zde použil nutně každý kus oblečení. Zamyslel by se rovněž nad použitím hlasu zmagnetofonu a jeho vztahu k jednotlivým situacím. Celkově však byl dojatý.

Ema Zámečníková zalitovala, že je porotkyně, protože je z představení stále „v oparu". Chtěla mít čistý pohled, takže se nechala unést tím, jak se postava odhalovala a vyvstávaly kontury toho, co je zač. Jen na konci druhé třetiny jí to přišlo lehce dlouhé, ale ne příliš.

Jitka Šotkovská se přiznala, že se na úplném začátku bála žánru „hluboký lidský příběh", kdy se v příbězích Forresta Gumpa, Otíka či Amelie dojímáme nad jinakostí a outsiderstvím, protože je to vždy na hraně citového vydírání. Mohl to být kýč, ale nebyl, a to díky Františkovu mimořádnému, téměř profesionálnímu hereckému výkonu, který zde uchoval humor a nadhled nad figurou. Již samotná předloha je dobře napsaná a vystavěná. Bylo zde cítit brechtovské zcizování, kdy nás to nepohltí tak, že bychom se dojímali. Cení si i režie a celkové prokomponovanosti. Postava měla celý svět v jednom pokoji a vnímá ho přes pár hadrů, televizi a rádio. Lehce ji chyběla větší dramatičnost. Čekala, kdy se

zde stane něco radikálního, ale asi to patří k žánru. Dala příklad hry *Reflektor Miki*, kde outsider zamilovaný do sousedky jí vybírá koše, ale nakonec se dozvíme, že vyvraždil všechny její milence.

Vít Malota, na kterého Akram téměř zapomněl, se nenechal utnout a zmínil, že Františkovi absolutně věřil a hlavně poslední obraz byl fantastický. Jen růst napětí při exhaltovaných pasážích byl měl být ve více fázích a méně nárazový, což je jen ždibíček, který chybí k dokonalosti. Předěly by mohly být organičtější a přesnější. Fantastické bylo také odpojení rukou od těla, při rytmické jízdě na kole se s tím účelně pracuje.

Vojtovi Bártovi přišlo trochu nadbytečné „maňáskové" hraní s ramínky proti zbytku, který je čistý a prostý. Dal se ještě více odstupňovat celkový sounddesign.

Podle **Jarky Holasové** hraní s oblečením naopak fungovalo v tom, že postava to musí mít vše přesně spočítané. Nebyl by spokojen, kdyby to neměl přesně nalajnované. Jitka Šotkovská s tím rovněž souhlasila.

Akram Georgi diskuzi ukončil historku o pánovi, který chodí do jejich centra. Je sice negramotný, ale zároveň je také milovník historie a starého Egypta. Jednou u sebe něco doma lepil a natíral žlutou a hnědou barvou. Akram se jej zeptal, co to je? Kostel? Odpověď zněla, že si vytváří svůj Relikviář svatého Maura. Což osobně chápu, minulý týden jsem ho viděl poprvé naživo a je úchvatný...

Vítězslav Adamec

Balada o Ječmínkovi

Protože jsem z té Moravy,
vím, že byl Ječmínek král,
který se v obilí schovával,
říkal si s křepelkami.

Kam se však schová Ječmínek,
vousatý jako to jméno,
až přijde podzim s úhory
a bude posečeno.

Že jsme tak strašně sami.

(Jan Skácel, Stracholam 1971)

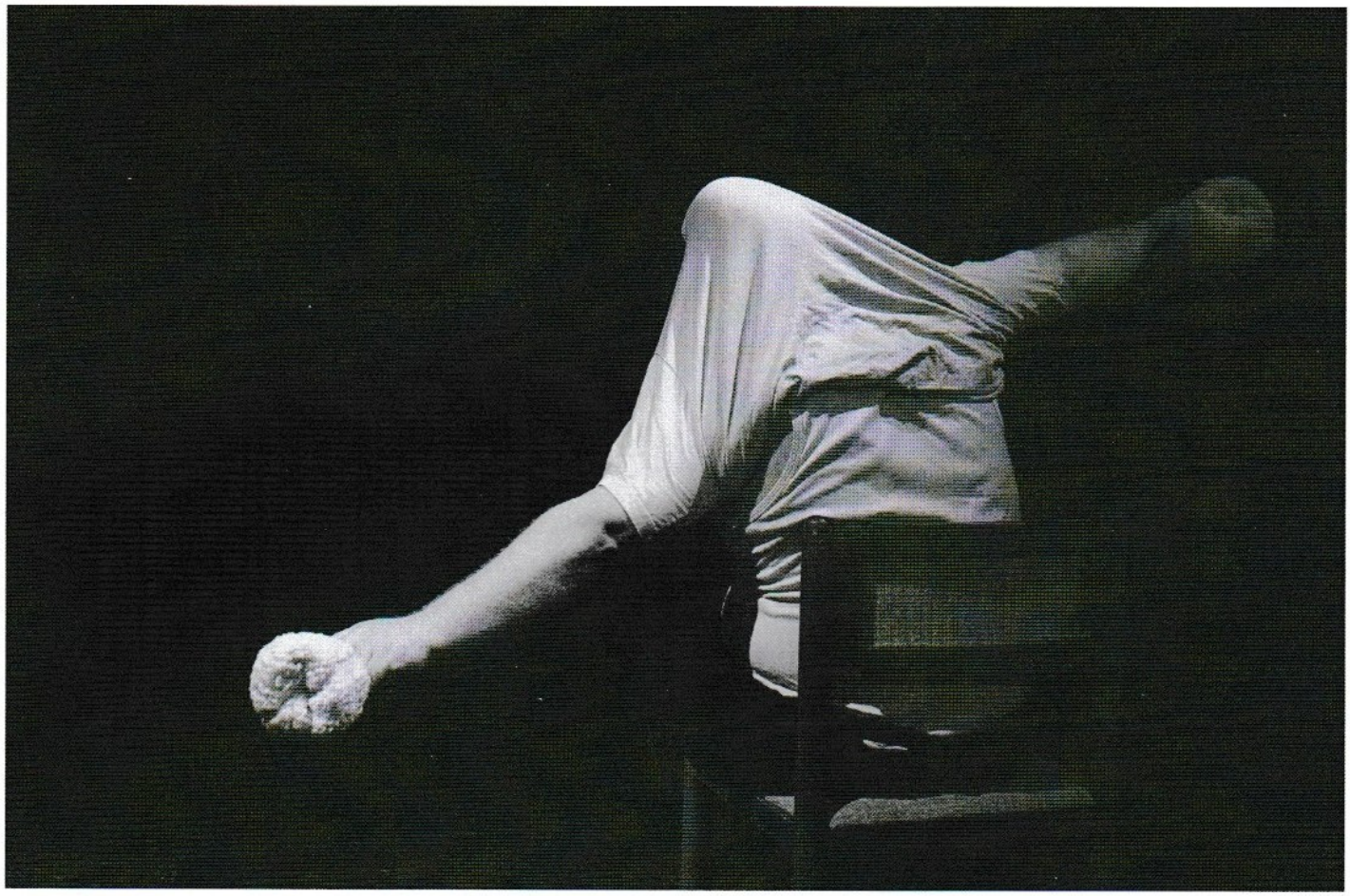

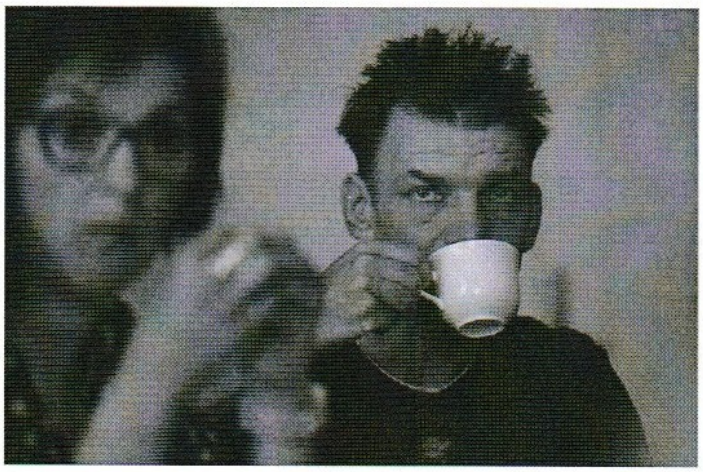

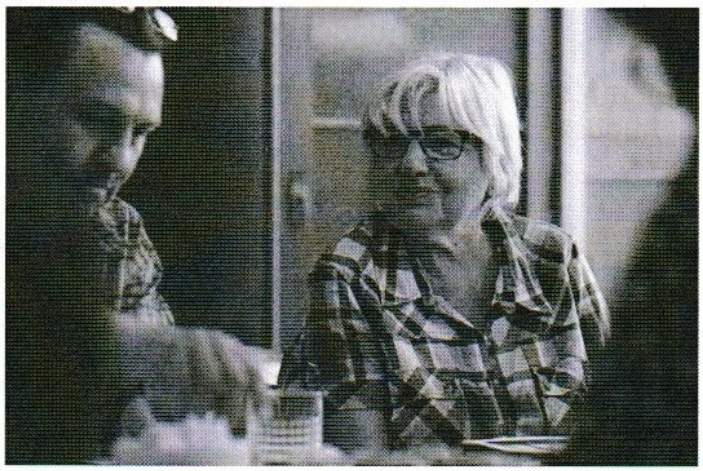

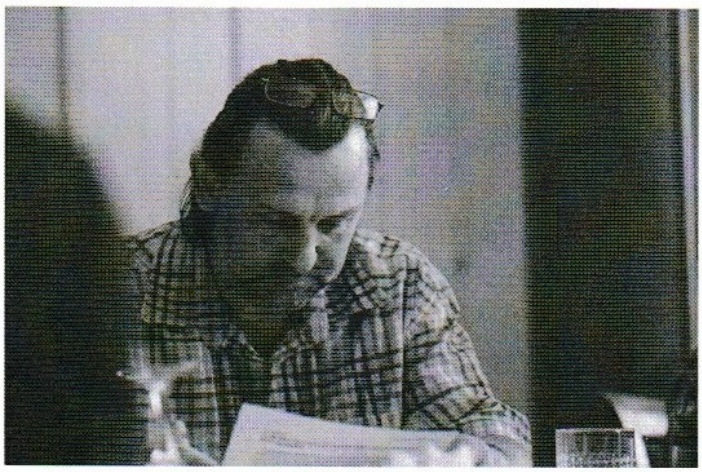

Z hlubokého talíře je sklen

Seminář Jakuba Šebesty Z 0 na 100 za 4 dny aneb divadlo Forum

Lodyha... lodyha... lodyha. Dnešní díl semináře Jakuba Šebesty v kině Metro 70 započal hlasovou a pohybovou rozcvičkou spočívající v přetváření imaginárních předmětů. Účastníci si názorně vytvořili imaginární předmět, pojmenovali ho a poslali dál. Další na řadě objekt transformoval. Z míče se stal dort, ze zrcátka otrávené jablko. Následovala improvizace. Do autobusu postupně nastupovali cestující, každý vešel s jinou emocí, kterou převzal i řidič (Jakub Šebesta) a zbytek cestujících. Autobusem se svezli fanoušci Komety Brno, koketující slečna nebo rozjetá hiphoperka, jež se s řidičem při výstupu domluvila, že příště veme i mámu a tatu.

Těžištěm dnešní části semináře bylo rozkošatění bodových scénářů ze včerejška a psaní jednotlivých scén. Účastníci semináře totiž na konci festivalu zahrají vlastní představení. Dnes měli po skupinkách dokončit scénář, který mohli konzultovat s lektorem.

O několik hodin později jsem se zeptala Jakuba Šebesty na podrobnosti.

Jak pokročili účastníci semináře se scénáři?

V semináři se vytvořily skupiny. Každá skupina má své téma. Každý ho pojal po svém. Zabývali jsme se hodně manipulací a zneužitím moci. Takže toto téma zazní vlastně ve všech představeních. Během šesti hodin, dvou dnů se nám podařilo vytvořit tři scénáře. A dvě skupiny si je už inazkoušely. Během zítřejšího dne by teoreticky mělo proběhnout už samotné představení s tím, že si vyzkoušíme, jaké to je. Jaké to je komunikovat s diváky. A vyzkoušíme si roli Jokera, což je režisér, který komunikuje mezi diváky a herci. Během čtyř dnů jsme z nulového bodu vybudovali kvalitní scénář a kvalitní hudbu, což je skvělý. Je to úžasný. Všichni jsou pracovití a zodpovědní.

Takže je seminář baví a jde jim to?

Baví je to z toho důvodu, protože témata, která si zvolili, pro ně mohou být terapeutická. To bylo i doporučení, aby si zvolili téma, které by nebylo jenom tak. Že prostě musím něco udělat, a když už mám něco dělat, tak ať je to, co je mi vnitřně blízké. A hlavní je, že si vyberu lidi, se kterými to chci dělat. Takže začátek byl koncipován tak, aby se tým lépe poznal. Aby si mohli vytvořit skupinku lidí, se kterými se chtějí ponořit do tématu,

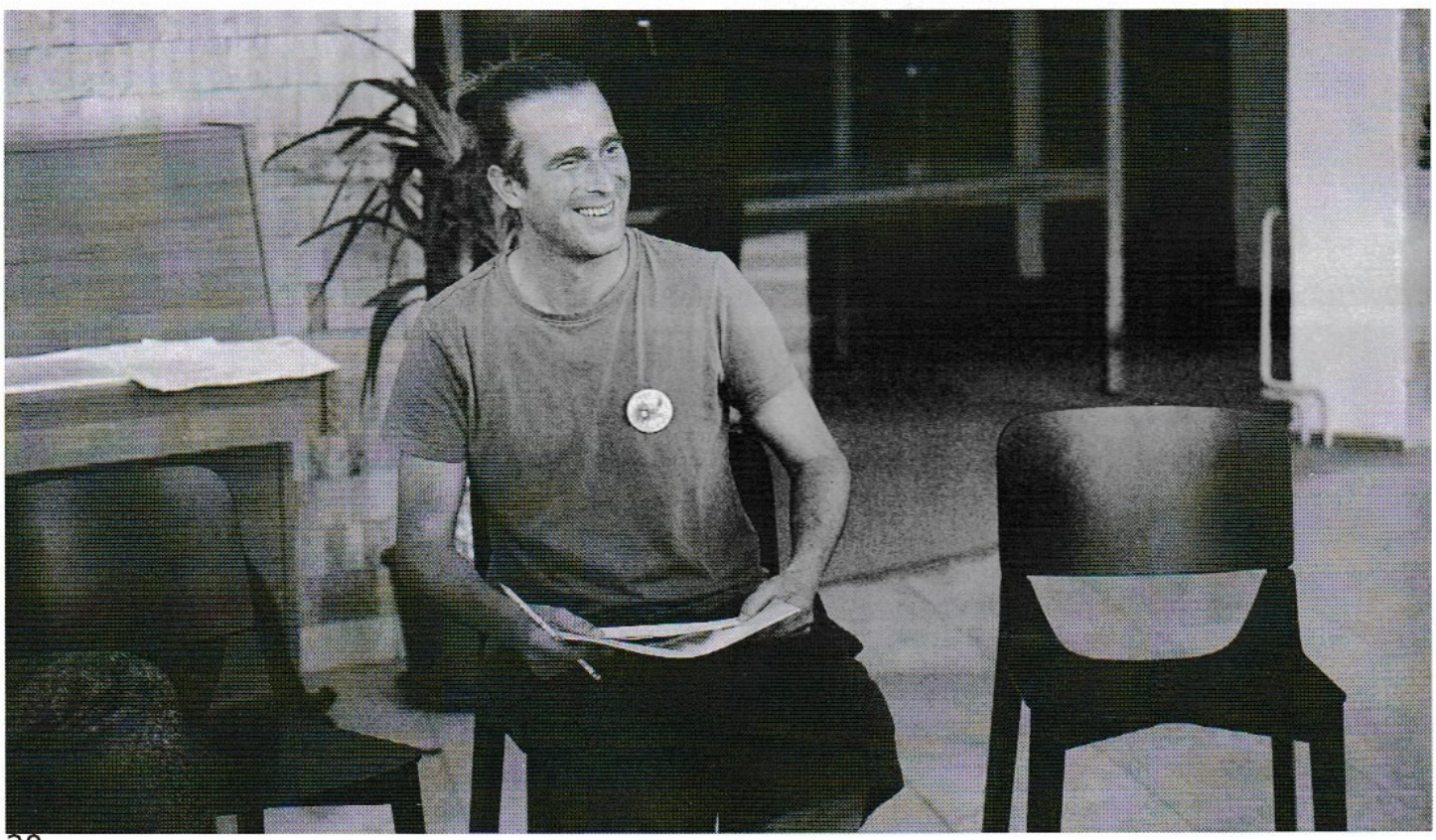

nka a z parfému kontrabas

což se povedlo úplně nádherně. Překvapení je, že bylo úplně úctyhodné, že všichni mají minutový scénář a už si ho dokázali minimálně jednou projet.

Představení na konci bude i pro veřejnost?

Máme ho pouze pracovní, protože se mi nechtělo seminaristy hnát do časového presu. Že musí něco vytvořit, aby se to pak odprezentovalo. Takže abych je nestresoval, tak jsem řekl, co se jim povede, tak se jim povede. A ostatní seminaristi budou vytvářet diváky. Takže to nebude pro širokou veřejnost, bude to uzavřené. Vyzkoušíme si aspoň mezi sebou, jak fungují základní principy a pravidla divadla Forum. Protože těch principů je poměrně hodně. A je těžké za tak krátkou dobu všechno obsáhnout, takže je to vlastně takový rychlokurz, který se běžně dělá během tří měsíců. My to dáváme během tří dnů. Je to osekané, ale je důležité, aby si prošli jednotlivými fázemi. Hledají si téma, vytváří scénář a pak se seznamují s charakteristikou postav divadla Forum, což je vždy utlačovaný, utlačovatel, vedlejší postava a pomáhající postava toho utlačovatele. Aspoň zjistí, jak funguje ten konstrukt. Je to vlastně černobílé divadlo, chudé divadlo, nepotřebuje výpravnou scénu nebo kulisy. Všechno se odehrává za pomoci velmi jednoduchých rekvizit a je to hodně flexibilní a improzivativní divadlo, ve kterém je právě ještě důležitý pedagogický cit pro roli Jokera, což je režisér, komunikátor mezi diváky a herci. Pokud nám zbyde čas, chtěl bych posílit roli Jokera, aby si ji mohli seminaristi vyzkoušet. Pokud čas nezbude, zastoupím roli Jokera.

Co seminář přináší tobě?

Pro mě je velký svátek pracovat s lidmi, kteří mají vnitřní motivaci to dělat. Tím, že si sami zvolili tento seminář, je předpoklad, že mají chuť to dělat. Cítím obrovský zápal. Objevili, že je to pro ně svým způsobem terapeutická záležitost. A skrze tu skupinu se mohou ponořit do hloubky a zjistit pohledy jiných lidí na téma.

Pavlína Štěpánka Borská

/'/Skácel/100/'/Skácel/100/'/Skácel/100/'/Skácel/100/'/

Kdo pije potmě víno
Celou noc čeká anděla
čeká že přijde sepsat jeho při
věří že anděl uvěří

Andělé zatím
(přišli tři)
váhají venku u dveří
a vymýšlejí práh

Jan Skácel
(KDO PIJE POTMĚ VÍNO 1988)

/'/Skácel/100/'/Skácel/100/'/Skácel/100/'/Skácel/100/'/

/'/Skácel/100/'/Skácel/100/'/Skácel/100/'/Skácel/100/'/

Wolkráč zelenější aneb Prostějovský Green Deal

Každé hnutí usilující o změnu světového řádu potřebuje silné vzory. Pro wolkráčskou ekoaktivistickou buňku je takovýmto vzorem Vojtěch Bárta, jak si mohl všimnout každý, kdo se účastnil úterního rozborového semináře, nebo kdo se s ním kdykoli bavil. V souvislosti s ním navážu na včerejší téma recyklace a vzpomenu na ročník 2020. V době konání festivalu se konala protestní akce na ukončení těžby uhlí a okupace rypadla ve Vršanech. Vojta Bárta byl velmi smutný, že nemohl nasadit své tělo pro boj za lepší svět, což vedlo k unikátní události. Níže upcykluji článek z rubriky *Kýbl na mozky*, který vyšel v našem zpravodaji před dvěma lety:

Vojta Bárta nenalezl v Prostějově žádné rypadlo hodné blokády, tak alespoň vlastním tělem zablokoval jukebox u Vašuta. Vyjádření Vojty Bárty k jeho noční blokádě: Hrála tam fetišistická konzumeristická hudba starého světa, který musí skončit. My chtěli novou hudbu, hudbu živou, kterou lze obnovovat. Na otázku redakce, zda dosáhl svého: Bohužel ten jukebox se nedá rozbít, neměl jsem patřičné nářadí. Vojta prokázal, že mu osud lidského plémě není lhostejný, a proto přestává být divadelní kundou a stává se Hrdinou redakce.

Vidíte, že je to osoba skutečně oddaná věci, hodná obdivu a následování. Nebojte se jako on propůjčit svá těla a hlasy pro boj za klimatickou

spravedlnost, i kdyby to mělo být jen hlasité vykřičení environmentální úzkosti na prknech městského divadla nebo blokáda plastových kelímků na pivo u Kotěry na zahrádce!

Vítek Staša

Hudební okýnko

První inscenace **Viktorka** jaroměřského **Convivia** byla muzikou obklopená jako Viktorka trním. *„Já jsem dívčina, jako malina, jako jarní květina…"* Divadelní studnu probarvila představitelka lahodným pistáciovým hlasem, kdy i mne netanečníka donutila tančit. Lidovost zurčící z ledví, nepáchnoucí folklóreckem. Kytarový melodram reinkarnuje v harfu. *„Ani to není člověk, netančí, nezpívá…"* Místo žvýkotu žvýkaček pějme si tu českou písničku! *„Viktorka už nebude u splavu zpívat, už je v nebi…"*

Plzeňské **Divadlo My** svou **Svatou hlavou** počalo ráno konejšivým křikem racků, který však záhy přešel v halucinní matčiny bubliny výčitek. Hááálelůůůjáá. Cohen se obrací v hrobě a vaří kulajdu. Etnodubot kmenových tanců ústí i zde v českou lidovku. *„Vstávej mé srdéčko, vychází sluníčko."* Trpí zde rodina, zaříkávadla nefungují, znělka, konec. *„Asi takovej pocit, jako je bodnutí nožem, asi takovej pocit, špatně tě slyšim, cože?"*

Večerní kapela **Weirdsky** byla žel bohu zrušena, místo toho jsme se však sešli v nonostopu u žel bohu také nefunkčního jukeboxu. *„Bejvávalo, bejvávalo, bejvávalo dobře…"* nostalgicky Vojta Bárta zapěl servírce.

Doufejme, že však vyjde dnešní večerní koncert kapely **Marz** zpěvačky Markéty Zdeňkové, který započne již 20:15. Virtuální tamtamy nám napovídají, že její písně se pohybují na duhovém orbitě od upřímných zpovědí přes žertovné hříčky až po šamanský rituál. Když jsem ji slyšel před lety poprvé na malostranské zahrádce, okamžitě jsem se zamiloval, a to zejména do doprovodného pozounu…

Vítězslav Adamec

Prostějovské poprvé

Základní škola přežití

Mé prostějovské poprvé začalo letos někdy zkraje března, když mi na Facebooku přišla pochybná zpráva od ještě pochybnějšího člověka jménem Martin Kuncl (nebo spíš Uncl, mrk mrk), jestli bych neměla zájem jet v polovině června na „Wolkráč". Znělo to dobře, protože jsem neznala ani Martina, ani Prostějov a Wolkráč zněl jako druh léku na žaludeční potíže k vnitřnímu užití. Jako správný rodilý Pražák všechna ostatní místa označuji větou „Jó, hele, to je kousek vod Prahy." Jsem v tom tak dobrá, že mi kolegyně Štěpánka říká *Královna zeměpisu* (řekla mi tak sice jen jednou, ale jak se říká hezky česky, who cares). Proto jsem i Prostějov mylně pokládala za menší město kdesi v okresu Praha východ – podobně jako Svitavy – a až někdy při nákupu jízdenek na vlak jsem zjistila, že jsem nejen Královna zeměpisu, ale i jeho univerzální vševládkyně a mým zeměpisným znalostem se nikdy nikdo nevyrovná. Brzy proto vzala za své myšlenka, že si na Wolkrův Prostějov občas odskočím večer z domova po práci. Ještěže tak!

Skutečné prostějovské poprvé je ale doposud hodně čerstvé, protože se neodehrálo v úterý, jak jsem si (opět) mylně myslela, kdy jsem prvně spočinula na věhlasné zastávce Prostějov hl. n., ale teprve včera v pozdních ranních hodinách. Byl to natolik intenzivní zážitek, že i teď při psaní těchto řádků cítím jeho dozvuky, a kdo ví, proč mám pocit, že bych si měla pustit aspoň jeden film s Markem Vašutem.

Škoda jen, že jsem nepřijela před deseti lety a nezažila své prostějovské poprvé v době, kdy mé tělo ještě nepotřebovalo svých pravidelných a poctivých 15 hodin spánku denně. Škoda, že jsem nepřijela ani před pěti lety, kdy jsem po deseti vypitých pivech a osmi panácích maximálně dostala chuť na dalších deset piv a osm panáků. Škoda, že v Praze nejsme o něco drsnější, protože Aperol na Náplavce tě na Prostějov zkrátka nepřipraví, že jo. Ukázalo se, že být v Prostějově si člověk musí zasloužit, a tak sloužím, abych příště ve Dvacetsedmičce nebo u Vašuta zvládla ty piva aspoň dvě a den potom si nemusela vzít zdravotní dovolenou na bolehlav a žaludeční potíže. Až tady v ulicích potkáte starou plesnivou stařenu s klamavou vizáží relativně mladého člověka, nelekejte se, nevolejte o pomoc, jsem to já a myslím, že jsem vcelku neškodná. Jediné, co je sem tam škodné, je část mé trávicí soustavy, ale znovu se nelekejte, mám to – víceméně – pod kontrolou. (Někdy by se fakt šiklo, kdyby Wolkráč aspoň chvíli byl tím lékem na žaludeční potíže, co?)

Je prima tu bejt. A slibuju, že si doma v Praze místo desítky Staráče dám sem tam aspoň tu jedenáctku a místo Aperolu vezmu kamarádům dolů k Vltavě Starorežnou (když ji seženu), protože jsem ve svých 25 letech konečně prošla základní školou přežití, a jsem tedy oficiálně drsná holka a vím, o čem je život. Nebojte, budu váš prostějovský odkaz šířit dál!

Pokud to přežiju.

paní před sňatkem

Tereza (J)indrová

Redakce Wolkrova Prostějova 2022
Martin Kuncl, Nikola Beková, Vítězslav Adamec, Pavlína Štěpánka Borská, Tereza Jindrová, Vít Staša Foto: Marek Gerhard
Vydává NIPOS ARTAMA
neprošlo jazykovou korekturou